

MISCEL·LÀNIA

QÜESTIONS ACTUALS

La renovació evangelitzadora de les parròquies: El Congrés Inspira

Xavier Padilla i Dolors Parellada¹

Com anunciar l'evangeli en el segle XXI? Com posar tota una parròquia en clau sinodal i missionera? Què han de fer les futures comunitats pastorals per ser més evangelitzadores? Aquestes van ser les preguntes que van aplegar els assistents al Congrés Inspira² organitzat per l'Arxidiòcesi de Barcelona els passats dies 17 i 18 de novembre, i anunciat com "un congrés per a comunitats parroquials que cerquin inspiració, formació i motivació per iniciar un procés de conversió pastoral. Hi van participar prop de 800 persones que van tornar a casa amb noves idees per evangelitzar des de les seves parròquies.

En finalitzar el Congrés, mossèn Bruno Bérchez, delegat de primer anunci i iniciació cristiana i encarregat de la seva organització, s'expressava així: «Ara ens toca tornar i valorar com apliquem tot el que hem viscut». Ho deia satisfet, convençut que aquest Congrés ha estat un «un èxit» per la participació i l'ambient viscut. L'objectiu era «escotar-se els uns als altres, motivar-se i recollir idees de cara a crear unes comunitats més missioneres», deia i afegia: «Estem contents perquè aquest era el propòsit del Congrés i així ha estat. La gent ha sortit sorpresa per tantes aportacions i tothom s'ha emportat alguna cosa per aplicar al seu entorn».

El Congrés Inspira, ja pensat pel bisbe Toni Vadell, en pau descansi, ha estat llargament preparat, pregat i desitjat. La majoria dels assistents eren de Barcelona però també hi ha participat gent d'altres bisbats d'Espanya. L'organització i els voluntaris van ser claus per assegurar la fluïdesa d'un acte en què s'han succeït ponències, pregàries, cants, litúrgia, taules rodones i tallers i on han intervingut més de 100 veus inspiradores provinents de casa

nostra i d'arreu del món, de parròquies, secretariats diocesans, escoles, institucions religioses i moviments.

El perquè del Congrés Inspira

Aquesta pluralitat d'intervencions ha fet visible un dels principals missatges del Congrés: no importa que la teva parròquia sigui petita o envellida, l'acollida i el sentit missioner poden renovar l'Església.

Aquesta naturalesa missionera de l'Església va ser clarament compresa pel Concili Vaticà II°. I posteriorment expressada per Pau VI a *Evangelii Nuntiandi* com la seva raó de ser: "l'Església existeix per evangelitzar" (EN 14). L'Església existeix perquè igual com el Pare ha enviat el seu Fill perquè el món tingui vida i la tingui a desdir, el Fill envia l'Església per donar continuïtat a la seva missió. La comunitat cristiana "neix de l'acció evangelitzadora de Jesús... i és enviada per Ell" (EN 15) que diu: «Aneu i proclameu la Bona Nova» (Mc 16, 15).

Sant Joan Pau II, va recollir aquest mandat missioner a la carta encíclica *Redemptoris Missio* sota la idea de la nova evangelització. I més recentment ha estat el Papa Francesc qui amb la seva exhortació apostòlica *Evangelii Gaudium* (EG) ha traduït aquest enviament en la seva famosa crida a ser una Església "en sortida". Ell ha somiat en la "transformació missionera" de l'Església i ha fet una profecia que el Congrés ha volgut fer seva: "Si la parròquia és capaç de reformar-se i adaptar-se contínuament, seguirà sent la mateixa Església que viu entre les cases dels seus fills i filles." (EG 28).

Ara bé, com portar a la pràctica aquesta renovació missionera? El Congrés Inspira ha tractat de respondre a aquesta qüestió aportant la inspiració i l'entusiasme dels que han iniciat un camí.⁴

Impuls episcopal

És seguint aquesta crida a ser Església en sortida que l'arxidiòcesi de Barcelona va iniciar el seu Pla Pastoral *Sortim!* i que ara ha convidat al Congrés Inspira. El cardenal Joan Josep Omella i els bisbes auxiliars, Mons. David Abadías i Mons. Javier Vilanova van cridar la diòcesi a organitzar-lo, a aplegar-se per enriquir-nos els uns dels altres, aprenent tots de tots i han estat els seus primers participants.

El cardenal Omella va convidar a “pregar pel Congrés i els seus fruits” pensant en com “ajudar les comunitats parroquials a dur a terme la seva missió evangelitzadora”. El bisbe David va “convidar amb molta il·lusió”, a través de les xarxes, “a participar a laics, preveres, religiosos i bisbes per mirar junts com podem evangelitzar amb l'impuls més fort de l'Esperit”. I el mateix bisbe David es va adreçar per carta animant “a tots, especialment els rectors i els seus equips pastorals, a participar plegats d'aquesta experiència [...] en aquests moments en què a l'arxidiòcesi s'estan creant comunitats pastorals”.

Veus inspiradores

El Congrés es va obrir amb la intervenció de Mons. Héctor Pérez, bisbe de Mèxic DF, que acompanyat del pare Alvaro Lozano, vicari d'evangelització, van explicar la crida universal del Papa a ser una Església sinodal per a la missió a partir de l'experiència de renovació de l'arxidiòcesi de Mèxic.

A continuació Don Armando Matteo, sotssecretari del dicasteri per a la Doctrina de la Fe va descriure la situació de l'europeu d'avui que ha de rebre la Bona Nova de l'Evangeli, a partir de les tesis del seu llibre “Convertir a Peter Pan”.

La sessió del divendres 17 va acabar amb el monòleg Katakumba EXIT de Juan Manuel Coteló, director de cinema catòlic en el qual va fer riure i pensar sobre la necessitat d'evangelitzar el nostre món d'avui.

Al matí del dia 18, Hannah Vaughan-Spruce, responsable del programa *Divine Renovation* al Regne Unit, va mostrar el procés de conversió pastoral d'una parròquia amb pastoral de manteniment a una que es posa en clau missionera.

A continuació, el Pare Xavier Grillon, vicari d'evangelització de la diòcesi de Lió parlà de la importància del diumenge com a dia de la missió i la comunitat, a partir del testimoni de la parròquia de Sainte Blandine de la qual n'és rector des de fa 6 anys.

Mn. Santiago Pons, rector de la Facultat de Teologia Sant Vicent Ferrer de València va presentar els resultats de l'estudi de parròquies evangelitzadores d'Espanya i moderà la taula rodona sobre ingredients que ha de tenir una parròquia que evangelitza.

A la taula hi van participar experts com Tote Barrera i Cristi Salcedo de Nunc Coepi, Mn. Jesús Úbeda, director de l'Àrea del primer anunci de la CEE, el pare Jose Antonio Cano, consiliari nacional d'Acció Catòlica General i membre de l'equip del mètode d'evangelització cuatro40, Teresa Valero, delegada d'evangelització de la diòcesi de Solsona i directora de la Fundació Autem i Mn. Emili Marlés, rector del Monestir de Sant Cugat i delegat d'evangelització de la diòcesi de Terrassa. Tots ells van fer múltiples aportacions per posar en pràctica i renovar la missió evangelitzadora. Totes aquestes ponències han quedat penjades al canal de youtube del Congrés⁵.

Durant la celebració de l'Eucaristia, en la seva homilia, el cardenal Omella va animar a seguir tots plegats aquest propòsit missioner. Va agrair la celebració del Congrés amb una metàfora: "tenim un cotxe que és l'Església, la parròquia, la comunitat en la qual estàs, un cotxe que funciona amb dificultats, que necessita combustible i ajustar algunes peces. Necessitem un Congrés per posar gasolina. Hem rebut un do, però cal bufar sobre aquest do i el Congrés és una nova Pentecosta. Un alè per prendre foc, un foc que anima, que ens vol cremar amb el seu Esperit Sant".

A la tarda, els assistents es van distribuir en 6 taules rodones en les quals 12 parròquies d'altres diòcesis de Catalunya i Espanya, representatives d'entorns ben diferents (rurals, urbanes...) van compartir les seves experiències, inspiracions i reflexions. Una de les taules va ser dedicada a les comunitats parroquials juvenils i la pastoral dels joves.

A continuació 20 tallers inspiradors van permetre als assistents reflexionar amb diversos experts sobre com els diferents àmbits pastorals poden ajudar a la renovació parroquial: la Catequesi querigmàtica, el lideratge sinodal, l'evangelització de la generació TikTok, la missió de Càritas, la Pastoral familiar en sortida, com acompanyar un món ferit, com cuidar i preparar el matrimoni, la parròquia digital, la música, la litúrgia i la missió, com crear una cultura de l'acollida i la fraternitat, com adequar els locals de la parròquia per a la missió, com formar adults per un món secularitzat, com donar raó de la nostra fe o com avançar des del primer anunci a la missió.

Finalment, la jornada va acabar amb una adoració eucarística i la reflexió del bisbe Javier sobre com posar «Jesucrist en el centre de la parròquia».

Impressions dels assistents

El propi departament de Comunicació diocesà es va encarregar de copsar la impressió dels assistents a la sortida del Congrés: «Ha estat una sorpresa! Jo no sabia a què venia, però en dues jornades els cors han quedat tocats i plens d'il·lusió i joia per veure que és possible fer camí junts». Així ho diu el David, un dels participants del Congrés, qui assegura que cal anar a buscar «un canvi de mentalitat i visió per fer de les parròquies una casa familiar i propera per aquella persona que entra nova i que busca veritats». «És una tasca de tots! Ja hi ha parròquies que han començat a caminar d'aquesta forma, ara ens toca a nosaltres!», assegurava il·lusionat.

En la mateixa línia, un sacerdot de parròquia, assegura que no sabia ben bé què es trobaria en començar, però en sortir dissabte tenia clar el camí: «*manos a la obra* seguim l'estel d'Inspira».

Una de les organitzadores, Silvia Ruza, destacava que ha estat un «Congrés increïble amb un gran caràcter d'acollida marcat per tots els participants, que han creat un gran equip, amb diferents realitats de l'Església».

També entre els membres de la vida religiosa, han arribat impressions com la del caputxí fra Eduard Rey, el qual realçava «el caràcter que ha adquirit de trobada transversal de l'Església de Barcelona, però amb un pes especial de la gent que podríem dir “de parròquia”, no sols de moviments».

Com continuar?

Ara cal continuar endavant. Cal que «no es quedi en una petita flama encesa si no que encengui molts cors». Una flama encesa gràcies a totes les aportacions ofertes que han incidit en diferents idees i intuïcions clau. Entre aquestes Mn. Bruno Bérchez n'assenyala tres especialment: la consciència d'un canvi d'època, que ens demana sortir per anunciar; el treball, que cal fer de manera sinodal; i mantenir una visió missionera: «cal replantejar si funciona allò que fem i ser somiadors, assumint uns tempos i organitzant com arribar allà on volem anar». Els assistents van constatar que és possible crear equips d'evangelització, oferir grups de primer anunci i passar de seguidors a deixebles missioners.

¹ Directors del Secretariat diocesà de pastoral familiar de Barcelona

² Web del Congrés <https://congresinspira.com/>

³ El Concili Vaticà II, en el número 17 de la constitució dogmàtica *Lumen gentium* (LG), ressalta la naturalesa missionera de l'Església. Tot en el seu ésser i en el seu actuar s'orienta a l'evangelització. Aquesta convicció de fons impregna també el decret sobre l'activitat missionera de l'Església, *Ad gentes divinitus* (AG).

⁴ Cal dir que l'any 2023 passarà a la història com un any d'especial dinamisme en matèria d'encontres dedicats a la renovació missionera de l'Església: al febrer es va celebrar el Congrés de Bones Pràctiques Parroquials a València, al juliol l'Encontre Transforma a Alacant, a l'octubre l'Encontre de Responsables diocesans de Primer Anunci a Pozuelo, al novembre el Congrés Inspira a Barcelona i al gener de 2024 la Fira diocesana Lux Mundi d'Alacant. Ens limitem a constatar-ho i deixem als estudiosos esbrinar les raons per les quals s'ha produït aquest desig de renovació parroquial als 10 anys d'Evangelium Gaudium.

⁵ <https://www.youtube.com/@CongresInspira>.